

TYBA - Sem-6 (અર્થશાસ્ત્ર)

Paper - No 17/19 TO 22 + Comu. Hindi + Eng

647510

BA0EcoCC6170

Seat No : _____

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April -2019

ECONOMICS : P17 MICRO ECONOMICS - 2(CORE - 17)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચનો અર્થ સમજાવી તેમની વચ્ચેના આંતર-સંબંધો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ સરેરાશ આવક, સીમાંત આવક અને કુલ આવકના ખ્યાલો ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ પૂર્ણ હરિફાઈનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ પૂર્ણ હરિફાઈમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની સમતુલા આકૃતિ સહિત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ હેઠળ ટૂંકાગાળામાં પેઢીની સમતુલા આકૃતિ સાથે સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈનો ખ્યાલ સમજાવો. તેના લક્ષણો સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ ઈજારાનો અર્થ આપી ઈજારાના લક્ષણો જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ કિંમત ભેદભાવ એટલે શું? તે ક્યારે શક્ય અને નફાકારક બને છે?
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
- (1) સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચ
 - (2) કિંમત નેતૃત્વ
 - (3) વસ્તુ વિવિધતા
 - (4) ઈજારાના દુષણો.

English Version

- Que-1 Explain the relationship between average cost and marginal cost with diagram. (14)
OR
- Que-1 Explain with illustration, the concept of average revenue, marginal revenue and total revenue.
- Que-2 Give the meaning of perfect competition. Discuss its characteristics. (14)
OR
- Que-2 Explain the short run equilibrium of a firm under perfect competition with the help of diagram.
- Que-3 Explain the equilibrium in monopolistic competition in short-run with the help of diagram. (14)
OR
- Que-3 Define monopolistic competition; explain the features of monopolistic competition.
- Que-4 Define monopoly. Explain the features of monopoly. (14)
OR
- Que-4 What is price discrimination? When does it become possible and profitable?
- Que-5 Write short notes. (Any Two): (14)
- (1) Fixed cost and variable cost
 - (2) Price leadership
 - (3) Product differentiation
 - (4) The evils of monopoly

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April -2019

ECONOMICS : P19 INTRODUCTION OF SOCIAL ECONOMY RESEARCH(CORE - 19)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ વિજ્ઞાન એટલે શું? વિજ્ઞાનનાં વિવિધ લક્ષણો જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના વિવિધ તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨ સામાજિક સંશોધન એટલે શું? સામાજિક સંશોધનનાં વિવિધ હેતુઓ જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સામાજિક સંશોધનનાં લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ પરીકલ્પનાનો અર્થ અને કાર્યો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ પ્રાયોગિક સંશોધન અંગે વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ ખ્યાલનો અર્થ અને તેનું મહત્વ સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ સંશોધન ડિઝાઇન તૈયાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાનાં અગત્યનાં મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
- (1) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનાં લક્ષણો.
 - (2) સામાજિક સંશોધનનું મહત્વ.
 - (3) પરીકલ્પનાનાં લક્ષણો
 - (4) શુદ્ધ અને વ્યવહારલક્ષી સામાજિક સંશોધનના ખ્યાલો

English Version

- Que-1 What is Science? Explain the various characteristics of science? (14)
OR
- Que-1 Give the meaning of the scientific method and discuss different stages of scientific method.
- Que-2 What is social research? Explain the different objectives of social research. (14)
OR
- Que-2 Discuss in detail the characteristics of social research.
- Que-3 Explain the meaning and functions of hypothesis. (14)
OR
- Que-3 Discuss in detail the experimental research method.
- Que-4 Explain the meaning and importance of concept. (14)
OR
- Que-4 Discuss the main points for preparation of research design.
- Que-5 Write short notes. (Any Two): (14)
- (1) Characteristics of scientific method.
 - (2) Importance of social research.
 - (3) Characteristics of Hypothesis.
 - (4) The concept of pure and applied social research.

**B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April -2019**

ECONOMICS : P20 INTERNATIONAL ECONOMICS - 2(CORE - 20)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ ૧૯૯૧ પછીની ભારતની વિદેશ વ્યાપારની દિશા વર્ણવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ભારતની પ્રતિકુળ લેણદેણની તુલાના કારણોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
પ્રશ્ન-૨ લેણદેણની તુલાની અસમતુલા નિવારવા સરકારે લીધેલાં પગલાની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ભારતના વિનિમયદરને નક્કી કરનારા પરિબલોની સમજૂતિ આપો.
પ્રશ્ન-૩ ભારતના વિદેશ વ્યાપારના બંધારણમાં આપેલા પરિવર્તનો તપાસો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ભારતની નવી વિદેશ વ્યાપારનીતિ (૨૦૧૫ થી ૨૦૨૦)ની સમજૂતિ આપો.
પ્રશ્ન-૪ વર્તમાન નિકાસનીતિના ઉદ્દેશો અને મહત્વ સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ નવી આયાત - નિકાસનીતિની સમજૂતિ આપો.
પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાથી કોઈપણ બે ના જવાબ આપો. (૧૪)
- (1) ભારતની પ્રતિકુળ લેણદેણની તુલાની અર્થતંત્ર પરની અસરો.
 - (2) આયાત - નિકાસનું વિશ્લેષણ.
 - (3) મૂડી ખાતામાં રૂપિયાની પરિવર્તનીયતા.
 - (4) સ્થિર વિનિમય દર.

English Version

- Que-1 Describe after 1991 direction of Indian foreign trade. (14)
OR
- Que-1 Discuss in details the causes for adverse balance of payment in India.
Que-2 Discuss the remedies taken by the government for improving the adverse balance of (14)
payments.
OR
- Que-2 Explain the factors determining exchange rate in India.
Que-3 State the changes in the components of foreign trade in India. (14)
OR
- Que-3 Explain the new foreign trade policy (2015-2020) of India.
Que-4 Explain the objectives and importance of present export policy. (14)
OR
- Que-4 Describe the new import export policy.
Que-5 Write any two of following four: (14)
- (1) The impacts for adverse balance of payment in India.
 - (2) An analysis import - export.
 - (3) Convertibility of currency in capital account.
 - (4) The fixed exchange - rate.

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April -2019

ECONOMICS : P21 HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT - 2(CORE - 21)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ કેઈન્સના અર્થશાસ્ત્રના લક્ષણો દર્શાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ પ્રો.જે.આર.હિક્સનું આર્થિક વિચારોમાં પ્રદાન ચર્ચો.
- પ્રશ્ન-૨ કેઈન્સનો અસરકારક માંગનો સિદ્ધાંત સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ પ્રો.ઈરવીંગ ફિશરના આર્થિક વિચારો વિષે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૩ ગાંધીજીના મુખ્ય આર્થિક વિચારોનો પરિચય આપો. સાંપ્રત સમયમાં તેની ઉપયોગીતા વિષે ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રના મુખ્ય પાસાઓની સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન-૪ મહાલનોબિસ મોડેલ સમજાવો તેની મર્યાદાઓ જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ અમર્ત્ય સેનનો સામાજિક પસંદગીનો સિદ્ધાંત સમજાવો અને તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૫ ટુંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (૧૪)
- (1) મિલ્ટન ફ્રિડમનના મુખ્ય આર્થિક વિચારો.
 - (2) જગદીશ ભગવતીના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અંગેના વિચારો
 - (3) મુડીની સીમાત કાર્યક્ષમતા
 - (4) રાનડેના આર્થિક વિકાસ સંબંધી વિચારો

English Version

- Que-1 Explain the characteristics of Keynesian Economics. (14)
OR
- Que-1 Discuss the contribution of J.R.Hicks in economics thought.
- Que-2 Explain the effective demand of Prof. Keynes. (14)
OR
- Que-2 Write note on economics ideas of Prof. Irving fisher.
- Que-3 Give introduction of main economics thought of Gandhiji, Discuss the importance of it in recent time (14)
OR
- Que-3 Explain Main components of Kautilyan Economics.
- Que-4 Explain the Mahalanobis Method and give its limitations. (14)
OR
- Que-4 Explain social choice theory of Amartya Sen and give its limitations.
- Que-5 Write Short notes (Any Two) (14)
- (1) Main economic thought of Milton Friedman.
 - (2) Jagadish Bhagavati's thought on international trade
 - (3) Marginal efficiency of capital
 - (4) Ramade's thought on economic development.

647510

BA0EcoCC622A

Seat No : _____

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination

March/April -2019

ECONOMICS : P22 BANKING AND FINANCIAL MARKET - 2(CORE - 22)

Time: 2:30 Hours

Instructions:

Marks: 70

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ ભારતમાં વ્યાપારી બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણ માટેના કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ વિકાસબેંક એટલે શું? વિકાસબેંકોની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.
- પ્રશ્ન-૨ ભારતમાં બિન-બેંકિંગ નાણાકીય સંસ્થાઓના લક્ષણો ચર્ચો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ શાખ નિયંત્રણના પરિમાણાત્મક સાધનોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ નાબાર્ડના હેતુઓ અને કાર્યો સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ રાષ્ટ્રીયકૃત વ્યાપારીબેંકોના વિકાસ - પ્રગતિની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ સેબીના કાર્યો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ભારતમાં ૧૯૯૧ પછી બેંકિંગક્ષેત્રે થયેલા સુધારાઓ વર્ણવો નરસિંહમ કમિટીની મુખ્ય ભલામણો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૫ ટુંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (૧૪)
- (1) ભારતમાં સ્ટોક એક્ચેન્જ
 - (2) વિદેશીબેંકોનું મહત્વ
 - (3) ભારતીય નાના ઉદ્યોગની વિકાસ બેંક - SIDBI
 - (4) ભારતીય જીવન વિમા નિગમ - LIC

English Version

- Que-1 Discuss in detail the causes of nationalization of commercial banks in India. (14)
OR
- Que-1 What is development Bank? Discuss the characteristics of development banks.
- Que-2 Discuss the characteristics of non - banking financial institution in India. (14)
OR
- Que-2 Discuss in detail the quantitative credit control.
- Que-3 Explain the objectives and functions of NABARD. (14)
OR
- Que-3 Discuss the progress of nationalized commercial banks.
- Que-4 Discuss in detail the functions of SEBI. (14)
OR
- Que-4 Discuss reforms in Banking sector after 1991 in India. Narrate the main recommendations of Narsinham Committee.
- Que-5 Write Short notes (Any Two) (14)
- (1) Stock exchange in India.
 - (2) Importance of Foreign Banks.
 - (3) SIDBI
 - (4) LIC

Time: 2:30 Hours

Instructions:

Marks: 70

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- Q-1(A) Answer the following in one line: (Any Five). (05)
- (1) How many characters are there in *The Never-Never Nest*?
 - (2) Who has written the play *Refund*?
 - (3) Where was Anton Chekhov born?
 - (4) Who is the main character of the play *One Day More*?
 - (5) When was Eugene O'Neill awarded with the Nobel Prize in Literature?
 - (6) Who has written the famous plays such as *Beyond the Horizon*, *Anna Christie* and *Strange Interlude*?
 - (7) Who has said: "Medicine is my lawful wife and literature is my mistress"?
- Q-1(B) Write Short-notes (Any Two) (15)
- (1) Jack and Jill as immature characters
 - (2) The theme of *The Proposal*
 - (3) The significance of 'tomorrow'
- Q-2 Answer the following questions in four to five lines: (Any Five) (20)
- (1) What is the role of class structure in the play *The Hairy Ape*?
 - (2) What sort of relationship does Captain Hagberd and Bessie have?
 - (3) Why was there such a heated argument between Natalya and Lomov?
 - (4) What are Wasserkopf's reasons for demanding a refund?
 - (5) What were the justifications of Jack and Jill for the installments?
 - (6) Is Wasserkopf's demand valid? How?
 - (7) Discuss the appropriateness of the title *The Hairy Ape*.
- Q-3 Write a letter on Any One of the following. (10)
- (a) Inviting a friend to join a two-day nature camp in Gir Forest.
 - (b) Complaining to the Municipal Commissioner of your city about the dirt and filth laying around in your colony.
- Q-4(A) Reshape the following story and suggest a suitable title: (Any one) (10)
- Once, a fox was very hungry. He searched for food. At last he saw a bunch of grapes hanging from a grapevine. His mouth started watering. He wanted to eat the grapes. So, he jumped and jumped, but in vain. But he could not reach the grapes. So, the fox went away saying, "Those grapes are sour!"

OR

Once, a hare saw a tortoise walking slowly with a heavy shell on his back. The hare was very proud of himself and he asked the tortoise. "Shall we have a race?"

The tortoise agreed. They started the running race. The hare ran very fast. But the tortoise walked very slowly. The proud hare rested under a tree and soon slept off. But the tortoise walked slowly and steadily but without resting and reached the goal. At last, the tortoise won the race.

Q.4(B) (i) Translate the following passage from Gujarati/Hindi to English: (Any one)

(05)

દરેક વ્યક્તિને શિક્ષણનો અધિકાર છે. ઓછામાં ઓછું પ્રાથમિક અને પાયાના તબક્કાઓમાં શિક્ષણ મફત રહેશે. પ્રાથમિક શિક્ષણ ફરજિયાત રહેશે. વિશેષ વિધાવિષયક અને વ્યવસાયી શિક્ષણ સામાન્યતઃ ઉપલબ્ધ રહેશે અને યોગ્યતાના ધોરણ પર ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવાનો સર્વને સમાન અધિકાર રહેશે. માનવવ્યક્તિત્વના સંપૂર્ણ વિકાસ અને માનવહક્કો અને મૂળભૂત સ્વતંત્રતાઓ પ્રત્યેનો માનને દઢિભૂત કરવા તરફ શિક્ષણનું લક્ષ રાખવામાં આવશે.

OR

सुजित उस रात को कभी नहीं भुला सकता जब उसकी माँ को बिच्छु ने डंक मार दिया था। उस रात वर्षा हो रही थी। वास्त्व में दस घंटों से बिना रुके वर्षा हो रही थी। इस कारण एक बिच्छु अपने बचाव के लिए भागा। वह सुजित के घर में प्रवेश कर गया तथा चावल की एक बोरी के नीचे छिप गया। सुजित की माँ उस कमरे में सन्योग से चली गई। द्रुष्ट बिच्छु ने उसे डंक मार दिया, उसके अंगुठे में विष उड़ेला तथा अपनी राक्षसी पूँछ लहराकर बरसात में ही बाहर निकल गया।

Q.4(B) (ii) Translate the following passage from English to Gujarati/Hindi:

(05)

Days are not of equal value in one's life. Some bring happiness while others bring sadness. Sadness and happiness both are equally important to man's life, since they are the two sides of a coin. As we cannot forget the happiest day, we are unable to forget the saddest day of our life too. Life brings all sorts of days to get us either happiness or knowledge or understating.

FOUNDATION HINDI: RASHMIRATHI EVAM VYAKRAN (FOUNDATION - 6)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- प्रश्न १ दिनकर जी के व्यक्तित्व एवं कृतित्व का परिचय दीजिए। (१४)
अथवा
- प्रश्न १ 'रश्मिरथी' की कथावस्तु सर्ग बद्ध बताते हुए उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।
- प्रश्न २ भावपक्ष और कलापक्ष की दृष्टि से 'रश्मिरथी' का मूल्यांकन कीजिए। (१४)
अथवा
- प्रश्न २ खंडकाव्य के लक्षणों के आधार पर 'रश्मिरथी' का मूल्यांकन कीजिए।
- प्रश्न ३ 'रश्मिरथी' के आधार पर कर्ण का चरित्र-चित्रण कीजिए। (१४)
अथवा
- प्रश्न ३ 'रश्मिरथी' की मूल कथावस्तु की चर्चा करते हुए कवि द्वारा किये गये परिवर्तन पर प्रकाश डालिए।
- प्रश्न ४ 'रश्मिरथी' में आधुनिक युग की किन - किन समस्याओं का निरूपण किया गया है? - (१४)
सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।
अथवा
- प्रश्न ४ "रश्मिरथी" की कुंती महाभारत की कुंती से बहुत भिन्न है।"- इस कथन की समीक्षा कीजिए।
- प्रश्न ५(अ) शीर्षक देकर भावात्मक कहानी लिखिए। (०७)
एक किसान - आलसी बेटे - किसान की मरणासन्न स्थिति - बेटों को बुलाना - खेत में खजाना है - किसान की मृत्यु - पुत्रों द्वारा खजाने की खोज - न मिलना - खेत में बीज बोना - अच्छी फसल - खजाना मिल गया।
- प्रश्न ५(ब) किसी एक विषय पर निबंध लिखिए: (०७)
(१) मेरा प्रिय साहित्यकार।
(२) आतंकवाद की समस्या।
(३) राष्ट्रनिर्माण और युवा - पीढ़ी।
